

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน
3. เพื่อการศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8,680 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลกุคบบง อำเภอโพธารมณ์ จังหวัดหนองคาย จำนวน 383 คน โดยได้จากการคำนวณตามสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 4 ด้าน โดยลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scales กำหนดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงข้อเดียว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมุติฐานใช้การทดสอบ โดยวิธี t-test (Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Seheffe)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน พบว่า

2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายค้านพบว่า มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พบว่า ทุกด้านมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะในการเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย แยกเป็นรายค้าน เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย

ด้านที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความต้องการของประชาชนให้มากกว่าเดิม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้านร่วมกับอบต.ให้มากขึ้นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับอบต.มากขึ้นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาของอบต.และควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการให้หมู่บ้าน

ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าควรให้ประชาชนสามารถเสนอแนะการบริการงานตามโครงการต่าง ๆ ของอบต. ควรให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมเพื่อกิจกรรมของอบต. ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารและการบริหารงานของอบต.ให้มาก

ยิ่งขึ้น ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกกลุ่มอบต.จัดตั้งและควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานโครงการต่าง ๆ ของอบต.

ด้านที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าควรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารงานของอบต.อย่างเท่าเทียมกัน ควรให้ประชาชนได้เข้าร่วมการฝึกอบรมตามโครงการต่าง ๆ ที่อบต.จัดขึ้นและควรจัดโครงการเพื่อเสริมสุขภาพของประชาชน

ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่าควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องในการบริหารงานของอบต. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของอบต. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบกพร่องในการบริหารงานของอบต. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการและงบประมาณตามข้อบัญญัติและควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยร่วมกับอบต.

อภิปรายผล

ผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กุดบง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย อภิปรายผล ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กุดบง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กุดบง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล กุดบง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย สามารถให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานในด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลได้อยู่ในระดับปานกลางถึง 3 ด้านทำให้ภาพรวมของอบต.อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากตารางที่ 3 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีผลค่าเฉลี่ยของการวิจัยอยู่ระดับปานกลางถึง 6 ข้อ จาก 8 ข้อ (ตารางที่ 5) และที่เห็นได้ชัด คือ ตารางที่ 7 ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ทุกข้อหรือทั้ง 8 ข้อ มีส่วนร่วมในระดับปานกลางทั้งหมด ซึ่งหากพิจารณาจากข้อเสนอแนะในตอนต้นที่ 3 ของแบบสอบถามจะพบว่า ประชาชนยังมีความต้องการมีส่วนร่วมให้ประเด็นอยู่ในระดับสูง เช่น ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องในรับสูง เช่น ควรให้

ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องในการบริหารงานของอบต. การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของอบต. การเสนอข้อบกพร่องในการบริหารงานของอบต. และการนำเสนอความต้องการของประชาชนให้มากกว่าเดิม เป็นต้น นั้นหมายความว่า ประชาชนในพื้นที่อบต. มีการตื่นตัวในเรื่องการมีส่วนร่วมที่สูงขึ้น ทำให้มองประเด็นต่าง ๆ ออกมาในระดับปานกลาง ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลการศึกษายู่ระดับปานกลาง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ พนิดา ธนะกลม (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับอารีณา มะหะหมัด (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าไม้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับ สาลินี อ่อนวงษ์ (2551 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับปานิศรา เตชนันท์ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลบ้านโคก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สมร ชำนาญภูมิ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเสลภูมิ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ อรนุช ป้อมเป็น (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษา พบว่าบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ไม่สอดคล้องกับ อารีณา มะหะหมัด (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าไม้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าไม้ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีประชาชนมีพฤติกรรมด้านความสนใจในการบริหารงานของเทศบาลมากที่สุด

สมมติฐานที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดง อำเภอนพิตย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดง อำเภอนพิตย จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดง อำเภอนพิตย จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลดง อำเภอนพิตย จังหวัดหนองคาย อาจมีกิจกรรมการจัดกลุ่มอาชีพ การประชุมประชาคมต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยไม่ได้แยกเพศชายหรือหญิง และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยในตารางที่ 8 พบว่าแต่ละด้านทั้ง 4 ด้าน และโดยรวมจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพศชายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เพศหญิงก็อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) มีค่าเฉลี่ยไม่ต่างกันมากนัก เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาจทำให้เพศเกิดความไม่แตกต่างกันในการมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อรุณช ป้อมเย็น (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปาณิสรา เดชนันท์ (2553 : บทคัดย่อ) พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพทางเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลไม่แตกต่างกัน

2. ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดง อำเภอนพิตย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงอายุทำให้เกิดประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของอบต. แตกต่างกันทั้งจากการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป เช่น การเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านตามโครงการหรือกิจกรรมที่อบต.จัดขึ้นหรือการมีส่วนร่วมโดยตรง คือการมีส่วนร่วมโดยตำแหน่ง เช่น กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน อสม. คณะกรรมการหรือประชาชนในการบริหารงาน ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้ส่วนมากจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอายุ 30-40 ปี และช่วงอายุ 50-60 ปี เมื่อพิจารณาช่วงอายุที่แตกต่างกัน จะพบการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน เช่น อายุ 18-29 ปี ที่คิดเห็นต่างกันใน การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกับประชาชนที่มีอายุ 30-40 ปี จากตารางที่ 16 ทำให้เกิดความแตกต่างกันได้ หรือจากตารางที่ 15 พบว่าผู้ที่มีอายุ 18-29 ปี มองการมีส่วนร่วมในหลายด้านแตกต่างกันกับผู้ที่มีอายุมากกว่าช่วงอายุตนเองเกือบทุกด้านนั้นสะท้อนให้เห็นว่าอายุส่งผลต่อความ

แตกต่างกันในเรื่องที่ประสบพบเห็นและทัศนคติที่เกิดขึ้น จากเหตุดังกล่าว จึงอาจทำให้เกิดการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันได้

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ อรนุช ป้อมเป็น (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานเทศบาลตำบลหัวดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับปาลิสรุ เตชนนท์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพทางอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนไม่แตกต่าง

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาทำให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญและทัศนคติที่ผ่านการรับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ของการศึกษาได้ ซึ่งพิจารณาจากตารางที่ 17-23 จะพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาหรือเทียบเท่าทุกด้าน ทั้งนี้จะเกิดจากผู้ศึกษาระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นทางการวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ จึงส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องระดับการศึกษา

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ พนิดา ธนะกลม (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ สอดคล้องกับ อรนุช ป้อมเป็น (2550 : บทคัดย่อ) ประชาชนที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ สอดคล้องกับ อรนุช ป้อมเป็น (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลต่างกัน สอดคล้องกับ ปาลิสรุ เตชนนท์ (2553 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลแตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความแตกต่างกันในการประกอบอาชีพของแต่ละคนของประชาชนทำให้เกิดความรู้ ประสบการณ์ ทัศนคติและการแสดงออกที่ต่างกัน เช่น จากตารางที่ 27 ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมแตกต่างจากอาชีพเกษตรกร อาจเนื่องมาจากการเกษตรกรรมมีการประกอบอาชีพที่มักไม่ได้รับความสำคัญจาก

หน่วยงานของรัฐมากนัก และตัวเกษตรกรเองก็มีจำนวนมากทำให้ผู้ที่เข้าไปมีส่วนร่วมมีข้อจำกัด หรือต้องใช้ตัวแทน เช่นผู้นำชุมชน ผู้นำอาชีพ เป็นต้น ทำให้เกิดความแตกต่างกันได้ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือหากพิจารณาจากตารางที่ 27-30 นักเรียน/นักศึกษา จะมีความคิดเห็นว่าตนมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันในทุกด้านหรือทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากกฎหมายต่าง ๆ ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับนักเรียน/นักศึกษาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งที่เป็นประชาชนส่วนหนึ่งที่มี การศึกษาหรือมีความรู้ในการที่จะมีบทบาทได้ในท้องถิ่น หรือการที่ชาติ พวงสมจิตร์ (2540 : 13) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนตัดสินใจใน กิจกรรม ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจส่งผลให้เกิดความแตกต่าง กันในการมีส่วนร่วมของอาชีพได้

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ พนิดา ษณะกลม (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าประชาชนทุกอาชีพสอดคล้อง อรุณช ป้อมเป็น (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วน ร่วมในการบริหารงานเขตเทศบาลแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปาณิสรา เชนนท์ (2553 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง ควรเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เช่น การร่วมตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณของ อบต. การร่วมตรวจสอบโครงการและงบประมาณที่เสนอบรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี และความถูกต้องหรือได้มาตรฐานในการบริหารงานตามโครงการของอบต.

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง ความการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชน เช่น มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ร่วมกันกับอบต. การเข้าเป็นสมาชิก ของกลุ่มต่าง ๆ ที่อบต.จัดตั้งขึ้น และร่วมประชาสัมพันธ์ข่าวสารและผลการบริหารงานของอบต.

1.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน

1.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเรื่องการตัดสินใจให้กับเพศชายและหญิง เช่น การจัดอบรมหรือสัมมนากลุ่มระหว่างชายหญิงเพื่อให้เกิดการตัดสินใจร่วมกัน

1.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง ควรมีการสัมมนา อบรมหรือจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมสำหรับช่วงอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพพร้อมกัน ให้มีลักษณะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้ร่วมกัน หรือจัดประเด็นให้วิเคราะห์พร้อมกันและใช้เทคนิคการจัดเชื่อมช่วงอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพพร้อมกัน เพื่อไม่ให้เกิดความแตกต่างกันหรือเกิดความเหลื่อมล้ำทางความคิดเช่นปัจจุบันนี้

1.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

1.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องในการบริหารงานของอบต.

1.3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของอบต.

1.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบงควรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการบริหารงานของอบต.อย่างเท่าเทียมกัน

1.3.4 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบกพร่องในการบริหารงานของอบต.

1.3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลกุดบงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอความต้องการของประชาชนให้มากกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกุดบง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย